

Vladimír Pech – scénář k rozhlasové reportáži

„Příběh turbíny ze mlýna na Krkavci“

01_zvuk_turbiny (1 – 2s pak do ztracena pod textem)

Právě jste slyšeli nejdůležitější zvuk mlýna na Krkavci – zvuk turbíny. Její příběh nám vyprávěl pan Vladimír Pech.

Mlýn koupil jeho dědeček Josef Pech 10. května 1910 a hned se pustil do jeho radikální přestavby. Zastaralé mlýnské kolo nahradil na svou dobu velmi moderní turbínou. Právě ta sehrála v historii několika generací rodiny důležitou roli.

Druhou generaci představuje otec pana Pecha. Vlastnil mlýn za války a zprovoznil zde i pekárnu a pilu. Mlel pro spoustu lidí i na černo a když přišla kontrola, nesměla se nic dozvědět

03_mletí_za_války (13s)

Pamětník: *Hospodář přivezl do mlýna obilí a v různém přepočtu dostal tak zvaný cejšek na chleba a tam, kam se vždycky rozvážel ten chleba, tak už si chodil pořád pro čerstvý chleba.*

Proto hospodáři nevozili domů pytle s moukou, která byla semletá načerno . Hlavní riziko tak nesl mlynář. Musel mít perfektní pořádek v evidenci obilí a semleté mouky a nelegální zásoby musel mít schované.

Lidé si pana mlynáře vážili a na konci války byl zvolen do revolučního výboru. Turbína stále vyráběla elektřinu, kterou později odebíralo i JZD. V 50. letech nastaly pro rodinu složité časy. Mimo jiné i proto, že byl členem ČSS.

04_soud_vystěhovani (27s)

Pamětník: *Otce odsoudili v 55. roce. A protože byl otec aktivní za války a i v té straně a hospodáři ho uznávali, jako dokonce v tom rozsudku padla věta, že mlynář Pech svými názory a postoji ovlivňoval socialistický chod vesnice.*

Na základě rozsudku se otec pana Pecha musel vystěhovat mimo soběslavský okres, přišel o mlýn a všechno, co tam bylo vybudováno. On sám žil na podzim roku 1955 ještě s dědečkem na Krkavci. Jednou si šli vykopat brambory. Ty na jaře sázeli ještě na své, ale sklízet už neměli.

05_brambory (22s)

Pamětník: *A jak jsme takhle kopali, sbírali, tak tam přišel nějak já nevím byl to nějaký z družstva nebo kdo to byl a začal dědovi jako hrozit, že tam kope brambory a já vím, že děda tak jako zlostně nebo prostě vztekle říkal: „Jak to, že nemůžu kopat brambory, když jsem si je na jaře zasázel?“*

I v návratu rodiny Pechů na Krkavec sehrála hlavní roli turbína. Jejich pilu teď vlastnily státní lesy a ty pro provoz potřebovaly někoho, kdo umí obsluhovat elektrárnu.

06_pila (18)

Pamětník: ...to tenkrát to byl jedině otec. Tak ten ředitel lesů dojel za otcem, jestli by se sem nevrátil a jako zaměstnanec by tady byl pro lesy, že by teda řezal, tady by bydlel, no on řekl, ale soudruhu, vy jste mi zakázali tady bydlet.

Do vlastnictví rodiny se mlýn vrátil až po sametové revoluci. Třetí a čtvrtá generace Pechů dnes renovuje mlýn za peníze z prodeje elektřiny. Opravená turbína propojená s moderní technologií vydělává peníze na tuto rekonstrukci, a tak opět věrně slouží své rodině.